

Je temná, studená, jesenná noc. Vietor v komíne žalostne skuvíňa, psím brechotom sa ozýva
dolina. Vetvy stromov

praskajú vo vetre,

sťa kočiš poháňajúci kone vetché.

Bože, prispej nám na pomoc !

V jeseni dedina vždy skoro usína.

Pán farár do noci vzýva Hospodina.

Nočná lampa bliká v modrom matnom svetle,

razom strepoce, zhasne sťa duša v tele.

Pod oknami čudný dupot sa ozýva,

ktosi do fary sa s rachotom dobýja !

Bože náš láskavý, buď nám milostivý !

To lupiči, vrahovia vtrhli ako diví.

Ruky hore ! Ani hnúť ! Ináč hneď máš guľku v čele.

Jeden s revolverom strážil kňaza pri stene,

ostatní samopalmi rabovali na fare i v kostole.

Brali všetko, čo len chceli, do vôle.

Nebolo pomoci. Nik nevedel ani,

že farára odvliekli s koňmi popri koči.

Priviazaný ku koňom kráčal sťa mŕtvola bledý,

v duchu modlil sa za tých, čo ho zotročili.

Štefanskou strmou horou ich neľudsky hnali,

pot sa z nich lial, sťa by sa boli kúpali.

Hrôza, strach sa vo vysílenom tele hostí,
farár cíti, že tu niekde zloží kosti !
Krížovou cestou sa modlí za nepriateľa.
Otče, ak je Tvoja vôľa, ber obeť moju,
tú ovečku svoju z kňazského košiara,
by sa ona stala obeťou oltára !

Pri Polomke, malej riečke,
rastú vrby holé riedke.
Každodenne včasne zrána
Kráča horár v mene Pána do práce.
Krok je ťažký, hlava sivá
ach, či sa mi azda sníva ?

Div divúci ! Stará vrba hojdá čosi,
na ramenách vláči, nosí ...
Príde bližšie, hrôzou zhíkne !
Čo to vidí ? Vrba drží na ramenách telo,
telo muža preukrutne zmučeného,
hlavu v tyle prestrelenú krv zakrýva.

Ach ty nešťastný človek ! Kto si ?
Ktorý podliak sa týmto činom honosí ?
Nik nevedel, čo sa v noci dialo,

dodnes na to svedkov málo.

Vrah dobre sa postaral, aby stopy svojho činu zaoral.

Bože buď mu milostivý !

Pri obhliadke tela, jasnosť Božia sa tu skvela,

telo sa mení sťa alabaster biely.

Takto Božie slová zneli:

To môj milovaný syn ! Zabil mi ho pekla zlosyn.

Obeťou sa stal, Bohu dušu odovzdal.

Daj mu, Bože, večnú slávu.

Strašná zvesť sa rozletela širým svetom,

mŕtvola, čo svedkom bola, ľuďom oči otvorila.

V nej poznali svätú bytosť,

kde trónila každá dobrá čnosť,

duchovného vodcu ľudu, z blízkej fary tu zabitú.

Bože, zmiluj sa nad nami !

Ach, ty matka bolestivá !

Zbožné ruky k bohu spínaš.

Pýtaš sa ho – Prečo ? Prečo ?

berieš môjho syna zas ?

Ťažko som ho vychovala, Tebe už raz darovala,

Tvoja vôľa sa zas stala, naveky som Ti ho dala.

Bolí to, ach, veľmi bolí,
keď svoj život stratil v poli,
medzi trnami, medzi chrastím,
zmieriť musím sa už raz s tým.

Pochovali sme ho doma,
tam, kde jeho túžba bola.

Spieva si to v duši ďalej
o osobe dobre známej,
svedkovia dnes ešte žijú,
čo znali tú bytosť živú,
darmi ducha osvietenú,
Bohom k obdivu svetu danú.

Bol to skvelý, mladý človek,
múdry farár, priateľ, vedec.
Sedem jazykov ovládal,
taje prírody poznával,
bylinkami ľudí liečil,
dobrým príkladom vždy svietil.

A ten dobrý, vzácny človek,
mal aj svojich nepriateľov,
prorocké on slová mával,
krutú vojnu predpovedal.

Tušil aj svoju mučenícku smrť,
život po vojne i perličiek za hrst'.

Je to charizmatický kňaz,
niet, kto by namaľoval jeho obraz,
čo by žiaril až z oltára,
za prímluvu divy stvárал,
ku Bohu a s ním cesta istá,
nasledoval nášho spasiteľa, Ježiša Krista.

V 33. Roku veku svojho, mučeník sa stal z neho.

Pri Otcovi s Majstrom spolu
sedí so všetkými svätými u stolu
ovenčený Božou slávou
palmou mučeníckou drahou.

Ó, milostivý svätec náš, oroduj u Boha na nás !

Autorkou básne je pani Alžbeta Stašková – Szepessyová. V štyridsiatich rokoch bola učiteľkou v Lieskovci a preto poznala Jána Nemca osobne ako lieskovského farára.